

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

++
SZYMANSKA Maria
zd. Baranowska

Partyzantka
radziecka

(1903 - ?)

3692 | WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — SZYMAŃSKA Memie

zd. Banemouske

3632/WSK

I/1. Relacja —

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora ✓

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie —

I 12 Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora

- Wniosek o nadanie Orderu - Odznaczenia „Kryżi Virtuti Militari V klasy”, kopia, l. 1 s. 1-2.

Przyśtała M. Sulej 17 VII 06 (2 Kenc. Prezyd. RP)
Arch. EJ p. 836/06

IK/11
M

358 72

POUFNE

WNIOSEK O NADANIE ORDERU — ODZNACZENIA

KRZYŻ VIRTUTI MILITARI V klasy

(podać rodzaj, klasę stopień orderu lub odznaczenia)

1 Dane ogólne	
a) imię i nazwisko	a) <u>Maria Szymańska</u>
b) imiona rodziców	b) <u>Szymon</u>
c) nazwisko panięskie (dla mężatek)	c) <u>Baranowska</u>
d) w przypadku zmiany nazwiska podać nazwisko rodowe	d) <u>Nina Schermann</u>
2 Miejsce urodzenia	3 Data urodzenia
<u>Wilno</u> (wieś, miasto, powiat, województwo)	<u>15</u> <u>VIII</u> <u>1909</u> dzień miesiąc rok
4 Miejsce zamieszkania	<u>Wrocław, ul. Asnyka 36</u>
5 Miejsce pracy i stanowisko	<u>Wrocław, Red. "Gazeta Robotnicza", dziennikarz - na emeryturze</u> (miejscowość) (nazwa zakładu pracy) (stanowisko)
6 Przynależność partyjna	<u>PPR, PZPR</u> do 1939 r. w okresie okupacji po wyzwoleniu
7 Wykształcenie	<u>wyższe - Wydz. Prawa Uniwersytet w Wilnie</u> ogólne specjalne
8 Służba wojskowa (czy i kiedy odbywał służbę wojskową — podać ostatni stopień wojskowy)	<u>1942-1944 r. Radziecki Oddział Partyzancki im. Stalina na Białorusi</u>
9 Czy był karany sądownie po wyzwoleniu (jeżeli był karany — podać za co, kiedy i wymiar kary)	<u>nie karana</u>
10 Posiadane ordery, odznaczenia i odznaki	<u>Medal 10-lecia PL</u> <u>Medal 15-lecia Dolnego Śląska</u> <u>Odnaka 1000-lecia PP</u> <u>Odnaka Budowniczego Wrocławia</u> (rodzaj, klasa, stopień i data nadania) (za jakie zasługi)
11	<u>Anna Bogdanowicz, St. radca Biura Spraw Osobowych Zarz. Gł. RSW "Prasa"</u> (imię, nazwisko i stanowisko służbowe lub funkcja osoby odpowiedzialnej za ścisłość w/w danych personalnych) <u>Warszawa, dnia 23.III.1972 r.</u> (miejscowość i data) (podpis)
12 Adnotacje Biura Odznaczeń Kancelarii Rady Państwa	

W kartotece nie figuruje
dnia 24.III 19 72
opis

I/212 11

13 **Uzasadnienie wniosku** (konkretne opisanie zasług, uzasadniających nadanie orderu lub odznaczenia, ze wskazaniem stażu pracy lub działalności oraz krótką charakterystyką postawy społecznej).

Tow. Maria Szymańska, długoletni dziennikarz "Gazety Robotniczej" organu KW PZPR we Wrocławiu, w okresie okupacji hitlerowskiej przebywała na terenie Białorusi, gdzie w 1942 r. nawiązała wraz z mężem płk.dr Benedyktem Szymańskim współpracę z partyzantką radziecką, a następnie została członkiem oddziału partyzanckiego. Początkowo walczyła w szeregach oddziału im. J. Stalina, po pewnym zaś czasie została przeniesiona do sztabu Białorusko-Baranowickiego Zjednoczenia Partyzanckiego pod dowództwem generał-majora Czernyszewa ps. Płaton. W 1943 r. w trakcie operacji bojowych została ranna i w 1944 r. przerzucona do Moskwy. Po wyleczeniu rozpoczęła działalność w Komitecie d/s Dzieci Polskich. W 1946 r. powróciła do Polski i podjęła pracę w Wojew. Urzędzie Kontroli Prasy we Wrocławiu, skąd przeszła do "Gazety Robotniczej". Przez ten cały okres była aktywistką KW PZPR oraz zaangażowaną i ofiarnym pracownikiem.

Tow. M. Szymańska w pełni zasługuje na proponowane odznaczenie.

Prezes RSW "Prasa"

14 **Jednostka sporządzająca wniosek**

Stanisław Mojkowski

(nazwa jednostki organizacyjnej)

(miejsowość i data)

(stanowisko służbowe lub funkcja)

(podpis)

15 **Opinia zakładowej organizacji politycznej i związkowej** (jeżeli przedstawienie wniosku następuje z inicjatywy zakładu pracy)

(miejsowość i data)

(podpisy i funkcje organizacyjne)

16 **Nadrzędna jednostka opiniująca**

(nazwa jednostki organizacyjnej)

(miejsowość i data)

(stanowisko służbowe lub funkcja)

(podpis)

17 **Opinia Komisji Odznaczeń Państwowych**

(miejsowość i data)

(podpisy i funkcje w Komisji)

18 **Organ przedstawiający wniosek Radzie Państwa**

(nazwa organu)

(miejsowość i data)

(stanowisko służbowe lub funkcja)

(podpis)

l. dz. 1754 / WSK-412 / 02

II. Materiały uzupełniające relację

- Biogram M. Szymańskiej oprac. przez E. Zawacką i D. Kromp, wydruk, Ł. 2 o. 1-2.

Dł. SZ II

Biogram oprac. przez E2 i D.W. tam, Słownik VM Kobiet" do III

kom. Dł. III

SZYMAŃSKA Maria z d. BARANOWSKA (1909-?), prawnik, od 1942 członkini oddziału partyzantki radzieckiej im. J. Stalina na Białorusi, następnie

Po wojnie otrzymuje m. Honorarium

Maria Baranowska urodziła się 15 VIII 1909 w Wilnie jako córka Szymona (we wniosku odznaczeniowym jako nazwisko rodowe występuje: Nina Schermann). Ukończyła Wydział Prawa na Uniwersytecie w Wilnie. Wyszła za mąż za płk dr Benedykta Szymańskiego.

W czasie wojny przebywała na terenie Białorusi, gdzie w 1942 wraz z mężem wstąpiła do partyzantki radzieckiej, do oddziału im. J. Stalina. Następnie została przeniesiona do sztabu Białorusko-Baranowickiego Zjednoczenia Partyzanckiego pod dowództwem mjr./gen. Czernyszewa ps. „Platon”. W 1943 została ranna w czasie walk, w 1944 przerzucona do Moskwy, gdzie po wyleczeniu działała w Komitecie ds. Dzieci Polskich.

Maria Szymańska Uchwałą Rady Państwa Nr 0/322 z 24 III 1972 za *czynny udział w walkach z hitlerowskim najeźdźcą* została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. *Po wojnie odznaczona*

W 1946 powróciła do Polski i zamieszkała we Wrocławiu, gdzie podjęła pracę w Wojewódzkim Urzędzie Kontroli Prasy, a następnie jako dziennikarka w redakcji „Gazety Robotniczej”. Była członkinią PPR, następnie PZPR. Za swoją działalność odznaczona Medalem 10-lecia PRL, Odznaką 1000-lecia PP, Medalem 15-lecia Dolnego Śląska, Odznaką Budowniczego Wrocławia.

Brak o niej innych danych biograficznych. Ewentualne uzupełnienia biogramu znajdują się w tomie IV suplementarnym *Słownika VM Kobiet*.

APAK, T. 3692/WSK; DW UdsKiOR, Im. spis PRL 2, poz. 1955; Kancelaria Prezydenta RP, Wniosek odznaczeniowy M. Szymańskiej z 23 III 1972; URP Nr 0/322 z 24 III 1972; Kancelaria Prezydenta RP, Wniosek o nadanie Orderu Virtuti Militari M. Szymańskiej; Garas, *Oddz. GL i AL...*, s. 378; *Wesołowski, PRL. Kaw. VM...*, s. 88.

↓
to głównie źródła danych o niej

Przyśięć M. Sulej 8¹¹ 2006 r.

11. dz. 1754/WSK-412/07 PK

Maria Szymańska

Uchwałą Rady Państwa Nr 0/322 z 24 marca 1972 r. odznaczona orderem Virtuti Militari V klasy „za czynny udział w walkach z hitlerowskim najeźdźcą”.

Źródła:

DW UdsKiOR, Imienny spis odznaczonych orderem wojennym Virtuti Militari w latach 1960-1987, poz. 1955.

wpisane do
komputera
D.W. 10¹¹ 06

T. 36 92 1/50K

Partyzantka
radziecka

624MAN'SKA Maria
z d. Baranowska

V Nazwiskowe karty informacyjne
L. 3

AL

VM
Celine?
Szymanińska Maria + Celine?

jako techniczka dopi - Solwiskup, werw amf
z kadr do pracy w KC PZPR, opisała stoch
12 IV 1943 r.

zob 7 B Gawa, Oddział 92 s. 174 1942 - 1945 S 378

i

UM

AGe.

SZYMANSKA Marię

- J. Domeszewska szukała p. miej
inf. re Wroclawiu, ale nic nie
zmałowała; pod podanym adresem nie
mieszka ani M. Szymen'ska, ani
nikt z rodziny

Zob. konesp. E2 z J. Domeszowską,
tel. 222x107 (p. 674/07, B654/

D. W. x107

		bez testki	M. Karsty 508
1	Nazwisko	Szymanska	
2	Imię	Maria	
3	Data ur./rocznik		
4	Stopień woph/tytuł		
5	Organizacja		
6	Przydział org/jedn.		
7	Funkcja		
8	M. Krzyż		
9	Zwłóto	PRL 2	

99
11150

Amwondé Kasakabaha

Szymonarska II

Maria G. Szymonowa

~~9.10.1972~~

1.1. VIII 1909

~~1945~~

A.R. ~~1945~~

Formytor 2
Właścicielka zol. Szymonowicz

Oddział Part.

1. N

2. I., ps.

3. ur.

4. st.

5. Org.

6. przydz.

7. funkcje

8. nr

9. źr.

nr karty 508

(1972)

Wesot. PRL > 88, PRL 24

1. Szymbarska, Maria, — 1. zotwier, — 1972.03.24., s. 88
2. H N 1978/150 KHK.

3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

11. bude u st. Dziwleczy

H-4/1978/150

1. N .....
 2. I, ps. .....
 3. ur. .....
 4. st. ....
 5. Org. ....
 6. przydz. ....
 7. funkcje .....
 8. nr .....
 9. źr. ....

14199

Szymoniska II 2 d Szymoniska 2

Maria

15 VII 1909 c Szymoniska

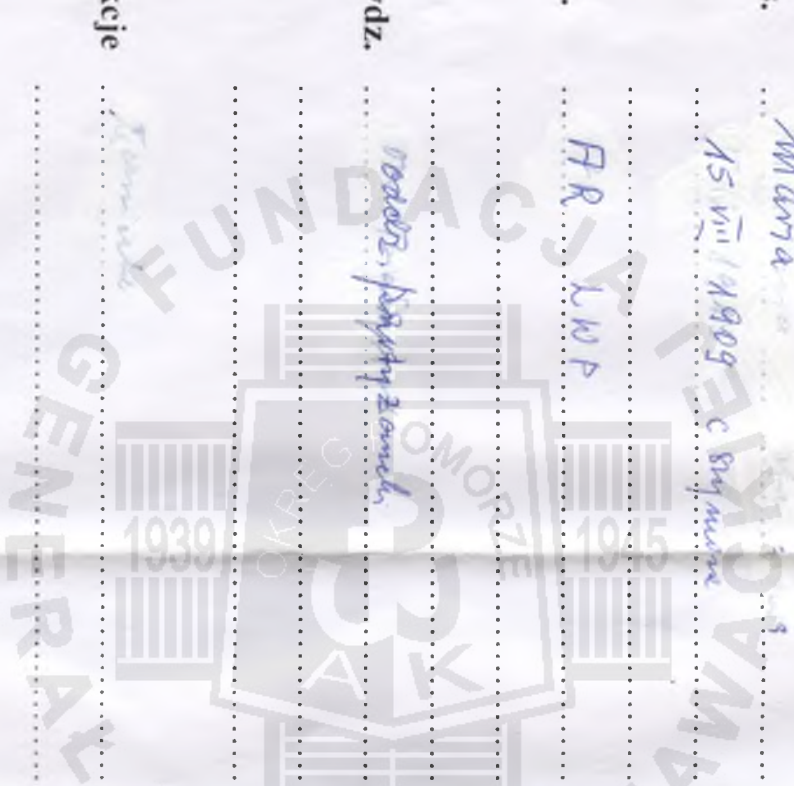
PR. KWP

rodz. Książki Zamek

to klasa nr 12

Kossakowska z d Szymoniska Maria

KWP PR. 2 4104

SZYMANŃSKA Maria

